

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I

Korrespondent Handlowy, Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Dnia 13 Października

N^{ro} 81.

Roku 1842.

TRAKTAT HANDLOWY MIĘDZY BELGIĄ I FRANCJĄ.

(Dokończenie.)

Obawiają się konkurencji przemysłu belgijskiego dla podobnego przemysłu francuskiego. Musi to być błędem, gdyż przemysły belgijskie okazują także obawę konkurencji francuskiej. Belgowie produkują taniej niż my, mówią francuscy rekolnicy. To być może, ale nasze wyroby mają przymioty na których tamtych zbywa. Prócz tego dla czego oni mogą taniej produkować? Ponieważ ich taryfy celne są niższe od naszych i ponieważ oni surowe materiały korzystniej mogą nabywać. Widziemy zatem, że prostym skutkiem związku celnego będzie zaprowadzenie nowych taryf w miejsce tych które teraz istnieją w Belgji. A zatem warunki ekonomiczne tego kraju, zmienią się zupełnie; w krótkim czasie wyniknie z tego ogólne podwyższenie cen i tak zapłata robotników jak i przedmioty konsumpcji staną na tej samej stopie co u nas. Przepelnienie zapasów produktów niemożna się obawiać. Środki produkcji w Belgji są ograniczone. Dość będzie obrotu dla płodów obojg produkcji na targu, który za kilka lat liczyć będzie 40 milionów konsumentów.

Najgłośniejszą jest kwestja względem żelaza. Cóż tedy? Francja coraz bardziej potrzebuje żelaza, a jej własna produkcja nie może tym potrzebom wystarczyć. Potęga każdego mocarstwa liczy się teraz według ilości posiadanego żelaza. Potrzeba tego kruszczu dla nowych dróg komunikacji, dla przemysłu, dla rolnictwa i dla budowy statków morskich. Przyłączyszy żelazo belgijskie do naszego, niemielibyśmy go przecie zanadto.

Pomimo słuszności tych uwag, chwila w której urzeczywistni się połączenie handlowe Belgji z Francją jeszcze jest daleka. Przesady istniejące z jednej i drugiej strony, zwolna tylko mogą się osłabić. Pożytecznem jest nawet pod pewnym względem aby do tego przyszło się stopniowo. Albowiem rywalizujące przemysły mogłyby się powoli przygotować. Układy han-

dlowe coraz dalej posuwane najprzód zmniejszłyby a potem uniosły zupełnie zapory, które nas oddzielają od naszych sąsiadów.

Traktat 16 Lipca jest pierwszym takim przygotowaniem. Kładzie on kilka z tych zasad, które później mogą się upowszechnić, i dla tego szczególniej pochwalamy go.

Jedną z największych praktycznych trudności związku jest przyjęcie przez Belgją naszych taryf. Rozliczne zarzuty czynione są przeciw temu przyjęciu, niektóre pochodzą od Belgji, która sądzi, że niezgadza się z godnością ludu niezawisłego poddawać się taryfom innego ludu, ale najważniejsze pochodzą od naszych rekolników, którzy obawiają się, że celnicy belgijscy nie będą dość gorliwie pilnować granicy, i że Belgja połączyszy się z Francją, może się stać szeroką bramą otwartą dla kontrabandy. Przykład związku celnego niemieckiego którego wszystkie państwa jedno po drugim przyjęły taryfę pruską, odniósł nakonieć zwycięstwo nad oporem Belgji, ale nie tak łatwo było z trwogą obudzoną we Francji. Ostatni minister skarbu pan Hamann silnie domagał się w pierwotnych układach, żeby Belgja przyjęła nietylko naszą taryfę ale i naszych celników i położył to za warunek swego przychylenia się. Odrzucenie tego warunku przez Belgją było najważniejszym powodem przerwania negocjacji.

Traktat 16 Lipca, to ma szczególnie dobre, że dozwoli uczynić doświadczenie w tym delikatnym przedmiocie. Taryfa francuska została przyjęta przez Belgją, w artykule bardzo ważnym, to jest przedzy i płócien liniowych i konopnych. Jest to pierwszy krok który pociągnie za sobą i usprawiedliwi inne. Prócz tego Francja nie wznosiła swoich dawniejszych żądań; nie domagała się aby straż granic belgijskich powierzona była jej celnikom i nie mogła tego uczynić wezwili, kiedy taryfa dwóch narodów zrównana została tylko względem jednego punktu. Zobaczymy zatem jak się zachowają celnicy belgijscy. Anglicy bez żadnej wątpliwości czynić będą znakomite wysilenia aby drogą kontrabandy wprowadzać płótno do Belgji i już nawet chlubią się pomysłami nadzie-

jami w tym względzie. Odparci z Francji będą oni nadewszystko próbować szczęścia w Belgji. Jeśli komora belgijska wypełniać będzie należycie swoje powinności, Francja nie będzie miała powodów nieufania jej i to będzie wielkiem zyskiem do ułatwienia przyszłych układów.

Traktat 16 Lipca pokazał już inną znowu okoliczność, to jest, że Belgja nie może nam odmówić, jeśli energicznie zażądamy zwiasku. Sama groźba zastosowania do Belgji rozporządzeniem postanowienia d. 26 Czerwca zaledwie nie spowodowała powstania w Flandrii. Gabinet uznał za potrzebę donieść urzędownie o tym traktacie interesowanym stronom, skoro tylko został podpisany i nim jeszcze przedstawiono go izbom. W izbie nie brakowało oznak nieprzychylności dla Francji, ale najprzeciwniejsi naszemu krajowi zmuszeni zostali uznać, że niepodobna nieprzyjąć traktatu. Nigdzie niebyło rzeczywistej opozycji. W istocie bowiem chodziło o zachowanie sobie lub zamknięcie drogi odbytu, wynoszącego teraz 11 milionów rocznie, a który dawniej był jeszcze znaczniejszym i niewątpliwie powiększył się pod wpływem nowego traktatu.

Mówiono kilkakrotnie w Belgji o zbliżeniu się handlowem do Anglii i Niemiec. To co zaszło okazuje najjawniej jak wyuzdane są podobne pomysły. Kiedy Francja wezwiała Belgję aby się połączyła z nią przeciw Anglii, Belgja nie mogła się wachać. Przemysł belgijski i przemysł angielski są naturalnymi nieprzyjaciółmi, ponieważ jednakowe przedmioty produkują. Co do przemysłu niemieckiego, nie jest on tak niebezpiecznym, ale za to w Niemczech zbywa na konsumpcji. Przez przyczyny różne wprowadzić, ale prowadzące do jednakowego rezultatu, Anglja i Niemcy nie mogą przedstawiać Belgji pomyślnego odbytu. W obecnej chwili Francja bierze połowę całego wywozu Belgji, to jest około 70 milionów na ogólną sumę 140 milionów. Prusy przeciwnie biorą tylko siódmą część to jest 20 milionów, a Anglja nieco więcej jak dziesiątą część, to jest 14 do 15 milionów.

Podobne liczby wyraźnie przemawiają, szczególnież z wyjaśnieniem jakie otrzymują. Belgja przeto naturalnie nieochybnie jest naszym sprzymierzeńcem handlowym jak i politycznym. Siła faktów pociąga ją ku nam. Do nas tylko należy rozstrzygnąć czy ją mamy przyjąć lub nie.

Nasz przemysł lniany był jednym z tych które najbardziej mogły obawiać się współzawodnictwa Belgji. Spodziewać się należy, że przemysł ten przez chwilę zagrożony, wzniesie się pod zasłoną postanowienia z d. 26 Czerwca, i prawa z 6 Maja 1841 r.; wkrótce będzie w stanie walczyć równą bronią przeciw swojej rywalce Belgji. Prawo protekcyjne służące mu z tej strony zniknie kiedyś. Potrzeba żeby on wiedział o tem i przedsięwziął stosowne środki. Przez największe wysilenie powinien on okazać, że ceni to, co ogół uczynił dla niego uwalniając go od współzawodnictwa Anglii i wystawiając inne nasze produkta na jej odwety. Pożądaniem byłoby, żeby podobna emulacja obudziła się w innych także gałęziach przemysłu francuskiego, które mają rywali w Belgji i żeby starały się niestawiać więcej przeszkód zbliżeniu się, które ma wydać tak ważne skutki handlowe i polityczne.

W każdym przypadku należy się wdzięczność rządowi, że z jednej kwestji protekcji wywiódł początek zwiasku z Belgją, w chwili kiedy wszelka nadzieja układów zdawała się być upadłą. Sposób w jaki układy były prowadzone i ostrożności wprowadzone w redagowaniu traktatu, przynoszą zaszczyt negocjantowi francuzkiemu panu Defandis.

Najlepiej dowodzi trafność tej operacji wzburzenie i gniew jakie objawia prasa angielska. Już postanowienie z 26 Czerwca obudziło gwałtowne krzyki po drugiej stronie kanału. Traktat 16 Lipca podwoił te gniewy. Powiedzieliśmy już, że przez postanowienie z 26 Czerwca Anglicy zagrożeni są stratą odbytu 30 milionów. Traktat z 16 Lipca ma dla nich więcej jeszcze ważności, nie przez to czem jest, ale przez to co wroży. Wywóz z Anglii do Belgji wynosi rocznie 50 milionów. Pierwszy krok który Belgja czyni ku zwiaskowi handlowemu z Francją może ją kiedyś zamknąć zupełnie dla Anglii. To podobieństwo słusznie zatrwaja Anglików. Dzienniki ich wywołują traktat z 1815 roku i krzyczą na zdradę. Nie wiele brak do tego żeby żądały wojny dla powrócenia Belgji pod jarzmo Europy i uorganizowaniu jej raz jeszcze przeciw nam. Bezwątpienia przykładem byłoby dładawnej koalicji, widzieć dzieło tak mądrze wzniesione, upadające przed traktatem handlowym i działa wymierzone przeciw nam, odwracające się w przeciwną stronę na głos prostego celnika; ale spodziewamy się, że Europa będzie wiedziała czego się trzymać. Nic nie jest w stanie zatrzymać siły wypadków.

Nieomylny sposób gaszenia bardzo śpiesznie najgwałtowniejszych, równie jak i mniejszych pożarów, bez sikawek i wody.

Pod tym tytułem Pan Fontenay umieścił w „Dzienniku wiadomości najpospolitszych“, (Journal des connaissances usuelles) rozprawę o gaszeniu pożarów za pomocą ziemi, uwieńczoną nagrodą przez towarzystwo francuzkie sztuk i przemysłu i centralno-rolnicze, z której następujący wyciąg umieszczony.

„Woda, jako żywioł całkiem ogniowi przeciwny, jest bez wątpienia najskuteczniejszym przeciwko pożarom środkiem, ale ile to razy, jeżeli nie wprost z jej niedostatku, to z braku właściwych, a podczas pożaru niezbędnych do użycia narzędzi, jak wiader, beczek, pomp, sikawek i t. d. wcale się nią posługiwać nie możemy;—o-tóż mili czytelnicy moi, mam ja sposób daleko lepszy, dogodniejszy, łatwiejszy, szybszy a nieomylny; udzielię go wam, a wy innym bez zwłoki do wiadomości podajcie, żeby wcześniej gdy potrzeba wypadnie, wiedzieli.“

„Kiedy dom wasz nieszczęśliwem zrządzeniem, lub inna jakakolwiek budowlą ogniem się zajmie, kopcież co żywo do koła jej ziemię. To wasza matka—żywicielka,

wasz początek i koniec, ona też was przed tą niedolą, jeżeli nie zupełnie, to w znacznej części obroni. Spieszcie tylko po rydle, łopaty, kosze i drabiny. Napelnijcie kosz ziemią, bierzcie ją na plecy wasze, jak to zwykł czynić robotnik winniczny, wstępujcie na drabiny i sypcie ziemię na części budowli ogniem się zajmujące. W tej samej chwili pożar zmniejszać się będzie, i uiknąć poczną dymy, które już wam zapewne utrudniały ratunek. Inni tymczasem w innych miejscach ogniem zajmujących się też samę powtarzać winni robotę, a tenże sam otrzymają skutek.

„Jeżeli płomień tak jest już mocny, że przystęp do budowli utrudnia, lub zupełnie niepodobnym czyni, kopcież ziemię i sypcie na kupy jak można najbliżej ognia, a inni łopatami, rydlami i t. d. o długich rękojeściach, niech ją ciskają na części ogniem zajęte, a podobny powyzszemu i prawie równie rychło otrzymacie skutek.“

„Otóż, czytelnicy mili, cała tajemnica moja; ważność jej i niemyślność codzienne doświadczenie stwierdza. — chcecie się sami przekonać, — idźcież do lasu, i przypatrzcie się pracy węglarzów; — ziemią to właśnie gaszą oni płomień, ilekroć w piecach się zajmie; inaczej drzewo i węgiel strawiłyby się zupełnie.“

„Sposób ten gaszenia pożarów, równie na wsi, jak w mieście zastosowanym być może, bo wszędzie my mieszkańcy ziemi, ziemię mamy pod ręką; łatwy jest i żadnych nie wymaga nakładów, ramion tylko i gorliwości potrzebuje; nie naraża na przemoczenie i przeziębienie ratujących, jak to używając wody, często dziać się zwykło; dzieci kobiety, słowem cała ludność wsi albo miasta ogniem zajętego pomocną być może, trzeba tylko przyzwolcie ją rozporządzić. Ma i tę ziemię przy gaszeniu pożarów wyższość nad wodą, że kiedy ogień znacznie już objął budowlę, woda choćby obficie dostarczana snadno się ulatnia, gdy przeciwnie ziemia raz przykrywszy przedmiot, więcej się mu ogniem zająć nie dozwoli, i kiedy pierwsza dymy powiększa, druga je niszczy, a jak to ważnem jest, wie każdy, kto choć raz był przy pożarze i ratunkiem się zajął.“

„Dodać jeszcze należy, mówi autor w końcu rozprawy, że w tak nagłej okoliczności, jaką jest pożar, nie się nie godzi oszczędzać, co ogień rozszerzyć może. Znikną jedna, dwie budowle, ale cała wieś, całe miasto od niebezpieczeństwa ocalonem być zostanie.“

Z.

PRZEGLĄD HANDLOWY.

ZBOŻE.

Dawno już temu jak Obywatele nasi nie mieli tak pomyślnego roku jak bieżący, i wiele może znów upłynęło lat, nim rok podobny temu się zjawi. W czasie kiedy wszędzie ceny zboża spadały, w czasie kiedy i u nas już zatrudniano się sprzętem żniwa, obfitego i pomyślnego, ceny zboża jeszcze dość wysoko były notowane, wyżej nawet jak na berlińskim targu, który już jako jeden z najdroższych bywa uważany.

Takie było stanowisko cen, aż po koniec Lipca i dziwnem zjawiskiem podzielał podwyższenie to w cenach nawet i Owies, tak obfity w roku upłynionym a tak poszukiwany w Czerwcu, tak iż po 2 1/2 rubla niekiedy kosztować płacono.

W końcu jednak ceny tak długo, tak kunsztownie wysoko utrzymywane, musiały się poddać obfitości przez Opatrzność zesłanej, i albo zniżenie było znaczne, możemy przewidzieć, iż cofanie się cen nie jest jeszcze ukończonem. Rapporta zewsząd nadesłane, brzmią najpomyślniej, nie tylko co do ilości zebranego zboża, ale także i co do jakości, przewyższającej wszelkie lata upłynione. I u nas, nie tylko obfitość ale i jakość zboża, przy szczególnie oddawna niepaamiętanem pogodnem żniwie jest zupełnie zadawalającą, i niekiedy tylko słyszeliśmy narzekania, co do małego zbioru owsa.

W Anglii coraz bardziej się przekonują, iż zbiór i zapasy leżące, będą na potrzeby wystarczającemi, i dowozy z zagranicy niepotrzebne.

Spekulanci jednak długo jeszcze między sobą będą w niezgodności co do tego punktu, i przypuszczenie, iż ministerstwo angielskie, jednak w końcu zmuszonem będzie wstrzymać na pewny czas prawo zbożowe, nie mało zapewne wpływa na ożywienie spekulacji; nadzieja ta działać może pomyślnie na zrealizowanie zboża już w Londynie się znajdującego, co dla naszych spekulantów byłoby bardzo pożądanem, nigdy jednakże nie może do tego stopnia ożywić targów, by nowe dostawy potrzebne mi uczynić.

Nie możemy jednak żadnemu z spekulantów mającemu zboże w Gdańsku radzić uczynienie tak hazardownego kroku; owszem jesteśmy zupełnie tego przekonania, iż nienależy na Londyn spekulować, chociaż jak wnioskujemy, przy bliskim zamknięciu żeglugi; na obiecujących pomyślnych raportach z strony angielskich spekulantów zbywać nam nie będzie; gdyż sądzimy, iż po zupełnie skończonych robotach w polu, dostawy z dalszych prowincji daleko będą znaczniejsze i ceny zapewne bardziej jeszcze się zniżą a to tem więcej, iż w Ameryce liczono na przewyżkę 30 milionów huskli nad potrzebę krajową. Zatem na dostawach mała ztamtąd zbywać nie będzie.

Jeśli handel byłem żywym do Anglii dotychczas jeszcze jest ograniczony, dostawy natomiast mięsa solonego i wędzonego, coraz bardziej się powiększają. Anglja więc znaczną ilość bydła ku temu celowi wypasając na inny obróci użytek, i przewyżka paszy dla użytku ludzi pozostanie. Najważniejszem jednak jest, iż wczesny sprzęt dozwala wczesnego zasiewu, co już w Anglii za pomyślną wróżbę przyszłego żniwa bywa uważane.

Szkody poniesione przez wszystkich spekulujących na zboże w Polsce, dotkliwie jeszcze zostały zwiększone drogim a mimo tego krótko trwałym spławem na naszych mniejszych rzekach. Wiele znacznych ładunków dla braku wody niemogły być transportowane i przeładowane być musiały na wozy do Wisły je dostawiające. Przeładowanie podobne, z ogromnemi kosztami połączone, tem kosztowniejszem się stawało, iż brak furmanów i cena owsa transport lądowy czyniły drogiemi, a mała woda na Wiśle nie dozwalała statkom jak połowę ładunku zabierać.

Nie możemy tu w żaden sposób pominąć zwrócenia uwagi na szczególną potrzebę urządzenia trleńczyjskiej flisowskiej do ciągnięcia statków w górę w razie potrzeby koni, co już o tyle by przypieszało transport ze statki tak daleko jak i loda, podróż mogłyby odbywać.

Jak ogromne są korzyści i użycie siły zwierząt do ciągnięcia statków używanych w całej Anglii po wszystkich kanałach, wykazuje dzieło sławnego inżyniera wodnego Telforda, w własnym jego życiorysie, w którym opisując kanał Shropshire mówi: „Jeden koń ciągnie często 12 statków, z ładunkiem 20 tonów (ton 20 centnarów) na każdym, gdy jednak nie zawsze ładunek jest dostateczny w przecięciu zazwyczaj na 12 statkach, 84 tonów się znajduje.

Koń więc jeden ciągnie tam 1680 centnarów angielskich czyli 1900 centnarów polskich—wprawdzie nie należy przypuszczać aby jeden koń polski podobny ciężar uciągnął, lecz u nas gdzie utrzymanie daleko mniej kosztuje, możnaby kilka koni do lewej zależyć, a jednak zysk na czasie byłby bardzo wielki.

Dziwić się prawdziwie należy, iż żaden z spekulantów nie wpadł od dawna na tak pożyteczny pomysł, który szczególnie na Bugu byłby pożądanym. Oszczędzono by może nie jednemu z właścicieli w tem roku krocie złotych, gdyby zboże o kilka tygodni wcześniej do Gdańska przybyło.

Jeśli ogółem przyjąć można za pewne, iż ceny zboża ulegnąć jeszcze muszą zniżeniu, nie można w żaden sposób teraz już oznaczyć, jak daleko zniżenie dojdzie. Maximum zniżenia zależeć będzie od szczególnych okoliczności, od większej lub mniejszej potrzeby jednego rodzaju zboża, w tem lub owem kraju, od szczególnej konsumpcji jednego gatunku więcej jak drugiego, tak naprzykład jak w naszym kraju gdzie produkcja pszenicy wielka a konsumpcja mała, tak iż brak żądań z Anglii lub Francji do tego stopnia ceny obniża, iż nieraz pszenica w równiej zbożu sprzedaje się cennie.

(Dokończenie nastąpi.)

RAPPORT Z TARGÓW ZAGRANICZNYCH.

Lipsk d. 27 Września. — Dostawy skór w tym roku bardzo były znaczne, a nawet z Luxemburskiego znaczne mieliśmy dowozy, jednak zapasy w składach po dobrej rozsprzedano cenie.

Perkaliki pruskie z każdym rokiem lepsze i tańsze nie tylko w krajach związkowych ale i za granicę mocno były kupowane, nawet jedwabne wyroby saskie od niejakiego czasu więcej bywają poszukiwane. W jedwabnych towarach jednak odbył daleko był mniejszy jak dawniej. Warszawscy i Krakowscy kupcy, daleko mniej tem razem kupują jak się spodziewano. Wyroby wełniane dobry mają obdyt. Ilość na targ przybyła nie jest znaczna, na targu upłynionym czyniono suknom zarzuty, co do rzadkiego snucia i wyrobienia zbyt mocnej apertury mającej

ukrywać wady, które jednak waga zdradzała, tedy tem razem brak wody zmusił fabrykantów do pozostawienia w domu wiele niewyrobionego sukna i wszelkie przywiezione na targ sukna, były zadawalające. Kupcy z niższych Niemiec, nabywali znacznie płótna niemieckie, wyroby wełniane i bawełniane, futra i wyroby z nowego srebra, które moda i taniość znów wprowadza w użycie, wyroby angielskie które nie odznaczają się szczególną taniością, mało miały nabywców.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 14 Października 1842.

		żądają		dają	
		R. s. k.		R. s. k.	
1. W E X L E.					
Berlin 100 talarów	2 M.	94	5	93	90
Gdańsk 100 talarów	2 M.	93	9	—	—
Hamburg 300 m. k.	2 M.	142	50	—	—
Londyn fun. sterlin.	3 M.	6	50	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Moskwa 100 rub. srebr.	1 M.	99	50	99	—
Petersburg ditto	1 M.	100	50	100	—
Paryż 300 franków	2 M.	76	5	—	—
Wiedeń 150 zł. reńskich	2 M.	99	—	98	70
Wrocław 100 talarów	2 M.	94	5	93	90
2. M O N E T Y.					
Rosyjskie Imperjały.		5	15	—	—
Holand. dukaty nowe.		2	95	2	94
ditto stare ważne		—	—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie		—	—	—	—
Rosyjskie assygnaty		—	—	—	—
Austriackie bilety bankowe za 150 złr.		—	—	—	—
3. P A P I E R Y.					
Listy zastawne białe, daw. bez kup. (*)		—	—	—	—
ditto ditto nowe		14	76	14	76
Oblig. skarbowe na zł. 1000		—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na zł. 500		79	80	79	50

(*) Wartość kuponu kop. 18 2j3.

SREDNIA CENA ZYWNOSCI.

Na ostatnich targach Warszawskich i Pragskich płacono za korzec żyta rubli sr. 2 kop. 17 (złp. 14 gr. 14); pszenicy r. s. 3 k. 32 (złp. 24 gr. 4); jęczmienia r. s. 2 kop. 24 (zł. 14 gr. 23) — owsa r. s. 1 k. 43 (złp. 9 gr. 16); maki pszennej przedniej r. s. 5 k. 60 (złp. 37 gr. 10), ordynarnej 6 ćwierci r. s. 4 k. 54 1/2, (złp. 30 gr. 9), żytniej pyłto. r. s. 3 k. 6 1j2, złp. 20 gr. 13), gryczanej korzec r. s. 2 k. 77 (złp. 18 gr. 25); kaszy gryczanej zwyczajnej r. s. 4 k. 30 (z. 28 g. 20); drobnej r. s. 8 k. 8 (złp. 53 gr. 26); jęczmiennej perłowej r. s. — k. — (zł. — gr. —) jęczm. ordynaryjnej r. s. 3 k. 10 (złp. 20 gr. 21); — siana Centnar 100 funt. kop. 60 (złp. 4 gr.); słomy cent. 100 funt. kop. 37 (złp. 2 gr. 14); — szałen drow sosnowych r. s. 6 k. 45 (złp. 43); — wół dobry od r. s. 36 do 45; średni odr. s. 29 do 35; lichi od r. s. 22 do 28; — ciele r. s. — wieprz dobry od r. s. 12 do 15; średni odr. s. 9 do 11; lichi od r. s. 6 do 8; — masła font k. 15 (gr. 30) słoniny font k. 9 (g. 18); kartofli korzeck. 77 (zł. 5 g. 4); — okowity 10tj próby garniec k. 73 (zł. 4 g. 26); szumówki 6tj próby garniec kop. 44 (złp. 2 g. 28).